

РЕШЕНИЕ

№ 80

гр. гр.Несебър, 23.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – НЕСЕБЪР, I-ВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет и трета
година в следния състав:

Председател: ЛАЗАР К. В.

при участието на секретаря Атанаска Д. Ганева
като разгледа докладваното от ЛАЗАР К. В. Гражданско дело №
20222150100446 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Ищецът **А. А. А., ЕГН *******, гр. ******* **против** **З. В. В. с ЕГН *******, гр. *******, е предявил иск с правно основание чл. 124, ал. 1 от ГПК, за приемане на установено в отношенията на страните, че ответницата **З. В. В.** не е наследник на **М.Б. В., ЕГН *******, починала на 30.07.2007г., на **К. А. В., ЕГН *******, бивш жител на гр. Несебър, починал на 03.09.1987г. и на **В.К. А., ЕГН *******, починал на 07.02.2022г.

В исковата си молба ищецът сочи, че е наследник на **К. А. В. с ЕГН *******, бивш жител на гр. Несебър, починал на 03.09.1987г. Починалият имал две деца, едното от които покойният баща на ищеца - **А.К. А., починал през 1993г.,** оставяйки наследници него - ищеца и брат му **К. А. А..**

Ищецът сочи, че наследодателят му **К. А. В.** е имал втори брак с **М.Б. В. с ЕГН *******, починала на 30.07.2007г. От първия си брак **М. В.** имала две деца - ответницата **З. В. В.** и **М.Л.Б. с ЕГН *******, починал на 10.04.2019г., като последният оставил за наследници три дъщери и един син.

От съвместния си брак **К. В.** и **М. В.** имали едно общо дете - **В.К. А. с ЕГН *******, починал на 07.02.2022г. Към датата на смъртта си **В. А.** не бил женен, нямал деца и живи родители, поради което се наследявал от роднини по съребрена линия.

Ищецът твърди, че през 1958г. ответницата **З. В.** била осиновена от **Ж.Б.Л.,** сестра на рождената й майка **М.Б. В..** Според ищецът режимът на осиновяванията към тази дата се осъществявал по ЗЛС, като съгласно чл. 81, ал. 3 от ЗЛС (ред. към 1958г.) , осиновеният запазва всичките си права и

задължения към семейството, към което принадлежи по рождение. Законът за лицата и семейството бил изменен с ДВ бр. 50/ 1961 г. и съгласно новата редакция на чл. 81 от ЗЛС, правата и задълженията между осиновения и неговите низходящи от една страна, и роднините им по произход от друга страна, се прекратяват, освен ако родителят на осиновения е съпруг на осиновителя.

С ДВ бр. 23/ 1968г. бил приет първия Семейен кодекс (отм.), с който се отменят разпоредбите на ЗЛС относно режима на осиновяване. Семейният кодекс предвидил два режима на осиновяване, като при уреденото в чл. 54 осиновяване, правата и задълженията между осиновения и неговите низходящи, от една страна и роднините им по произход от друга страна, се прекратяват. С осиновяване по реда на чл. 55 от СК, тези отношения се запазвали.

Ищецът сочи, че с чл. 105 от СК от 1968г. (отм.) , се уреждат заварените от кодекса осиновявания, както следвало: за заварените осиновявания се прилагат правата по чл. 54 от СК, а чл. 55 от СК се прилага, ако осиновител, осиновен и родителите му постигнат съгласие и направят в едногодишен срок искане пред съда, допуснал осиновяването.

Ищецът заявява, че ответницата, осиновителката и рождената майка на З. В. не са направили искане до съда в посочения в чл. 105 от СК едногодишен срок за прилагане на правилата на чл. 55 от СК, относно осиновяването на ответницата. По тази причина за ответницата се прилагали правилата на чл. 54 от СК от 1968г., при което правата и задълженията между ответницата и рождената ѝ майка, от една страна, и нейния син В.К.а Андреев, от друга страна, са били прекратени. Поради изложеното ищецът счита, че З. В. не се явява наследник на рождената си майка М.Б. В. и нейния син В.К. А..

Независимо от гореизложеното, в удостоверенията за наследници на М.Б. В. и В.К. А. ответницата била посочена като техен наследник. Предвид това ищецът намира, че за него е налице правен интерес да предяви настоящия иск против ответницата, за да докаже, че тя не е наследник на М.Б. В. и по тази причина не е наследник на К. А. В. и на В.К. А.. Самият ищец бил наследник на последните двама и неговият наследствен дял от тяхното наследство би бил по - малък ако З. В. също се явява техен наследник.

В срока по чл. 131 от ГПК ответникът З. В. В., депозира писмен отговор. Ответницата сочи, че предявеният иск е допустим, но неоснователен. Заявява, че в действителност през 1958г. е била осиновена от Д.А.А. и Ж.Б.А. - сестра на рождената ѝ майка М.Б. В.. Осиновяването било прекратено през 1971 г. с решение на Окръжен съд гр. Бургас по гр.д. № 1520/1970г. Последното било отбелязано в акта за раждане на ответницата. Излага, че съображенията и целта на осиновителите ѝ били да не преминат към нея техни вещни и имуществени права при наследяване, т.е. ответницата да не стане техен наследник. Прекратяването на осиновяването довело и до

прекратяване на отношенията между тях като родител и дете. След това действие тя възстановила отношенията си с рождените си родители и навсякъде била записана като тяхно дете. Неверни били съображенията на ищеца, извлечени от разпоредбата на чл. 105 от СК от 1968г. (отм.). Ответницата счита, че след влизане в сила на решението за прекратяване на осиновяването от 1971г. се възстановила връзката със семейството ѝ по рождение - В.М.И. и М.Б. В.. Предвид изложеното моли предявеният иск да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

Преди насрочване на делото ищецът е депозирал становище по отговора на исковата молба, в което е изложил съображения, че с постановеното решение на ОС Бургас е прекратено осиновяването само по отношение на Д.А.А., като осиновителното правоотношение е запазило правното си действие между ответницата и Ж.Б.А., поради което и наследствената връзка между З. В. и М.Б. В. е прекъсната, считано от датата на осиновяването.

В проведеното по делото открито съдебно заседание ищецът, чрез процесуалния си представител поддържа становището си, че прекратяване на осиновяването на ответницата има само по отношение на Д.А., а осиновяването между Ж.Б.Л. и ответницата е в сила, респективно всички отношения по произход между нея и нейните рождени родители са прекъснати.

В същото съдебно заседание ответницата, чрез процесуалния си представител моли за отхвърляне на предявения иск. Сочи, че липсата на съдебния акт, с който е прекратено осиновяването води до невъзможност за установяване на страните в съдебното производство. Излага подробно съображения относно твърдението си, че осиновителното правоотношение е едно между детето и двамата осиновители – съпрузи, като развалянето на осиновяването по отношение на единия има същия ефект и върху другия.

Настоящият съдебен състав на ВРС, като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства намира за установено следното от фактическа страна:

От Удостоверение за наследници с изх. № 105/15.03.2022г. (лист 4-7) е видно, че като наследници на починалия на 03.09.1987г. К. А. В. са посочени М.Б. В. – съпруга, както и З. В. В., която е дъщеря на М.Б. В.. От същото удостоверение се установява, че ищецът А. А. А. е син на А.К. А., който пък е посочен като син на починалия К. А. В..

От Удостоверение за наследници с изх. № 104/15.03.2022г. (лист 8) е видно, че като наследници на починалата на 30.07.2007г. М.Б. В. са посочени З. В. В. – дъщеря и М.Л.Б. – син, който е починал на 10.04.2009г. Като наследници на починалата са посочени и А.К. А. – неин брат, както и неговите наследници К. А. А. и А. А. А..

От личен регистрационен картон на З. В. В. (лист 23) се установява, че като родители на същата са отразени В.М.И. и М.Б. В.. Видно от картоната,

като майка на З. В. навсякъде фигурира М.Б. В., включително в полето, в което е отразена смъртта на последната и акт за смърт № 690/30.07.2007г.

От личен регистрационен картон на М.Б. В. (лист 24) е видно, че в графата за деца е посочена като дъщеря З. В. В..

От Осиновителен акт от 1958г. се установява, че Д.А.А. и Ж.Б.А. са дали съгласието си да осиновят З. В. М.. В акта е посочено и изричното съгласие на М. Б.Л. (майка на З.) и К. А. В. (втори баща на З.), за осиновяването. Налице е и изрично съгласие от самата З. В. М. (14 годишна към онзи момент) да бъде осиновена от Д.А.А. и Ж.Б.А..

От акт за раждане № 4 (лист 28) на З. В. М. е видно, че същата се е родила на 02.01.1944г., а като нейни майка и баща са посочени М.Б.Л. и В.М.И.. Върху същия акт е отразено, че с Определение № 429/15.11.1958г. на Поморийски народен съд се допуска осиновяването на малолетната З. В. М. от осиновителите Д.А.А. и Ж.Б.А.. Това отбелязване е направено от длъжностно лице по гражданското състояние на 02.12.1958г.

Видно от същия документ, върху акта за раждане е нанесено и още едно отразяване, а именно, че „Съгласно присъда № 121 от 10.03.1971г. на Бургаски окръжен съд по дело I-520 реши: прекратява осиновяването по отношение на ищеца Д.А.А. от гр. Поморие, извършено с решение № 429 от 15.11.1968г. по гр. дело II-87/58г. на Поморийския народен съд, с което е допуснато осиновяването на З. В. М.. Това отбелязване е направено от длъжностно лице по гражданското състояние на 05.05.1971г.

От съдебно удостоверение изх. № 50013/26.01.2023г. на ОС Бургас е видно, че в описната книга на съда за 1970г., в съответните графи, е вписано гражданско дело № 1520 с предмет: „за прекратяване на осиновяване“ с ищец Д.А.А. – Поморие и ответник З. В. М. – Несебър, като постановеното решение е с резултат „уважава иска“. В удостоверението е посочено, че не са открити материали или краен съдебен акт по делото.

От представеното по делото удостоверение за родствени връзки на Ж.Б.Л. (лист 54) е видно, че за същата няма отразени деца, включително и ответницата З. В. М..

Въз основа на така изложената фактическа обстановка, съдът направи следните правни изводи:

При така предявения отрицателен установителен иск с правно основание чл. 124 от ГПК, ищецът следва да установи наличието на правен интерес от защита на правата си по съдебен ред, а в тежест на ответника бе да установи, че е наследник на М.Б. В., ЕГН *****, починала на 30.07.2007г., на К. А. В., ЕГН *****, бивш жител на гр. Несебър, починал на 03.09.1987г. и на В.К. А., ЕГН *****, починал на 07.02.2022г. като съответно докаже и правното основание, въз основа на което е наследник на посочените лица.

Съдът намира, че от представените по делото удостоверения за наследници на К. А. В. и М.Б. В. се установи, че ответницата З. В. В. е посочена като техен наследник. Това обстоятелство поражда и правния интерес на ищеца от предявяване на настоящия иск, доколкото оспореното качество на наследник на ответницата има пряко отношение към обема наследствени права, които ищецът претендира да притежава, респективно евентуалното уважаване на исковата претенция ще доведе до увеличаване на наследствения дял на ищеца от оставеното след смъртта на К. А. В. и М.Б. В. наследство.

Предвид изложеното съдът намира, че за ищеца е налице правен интерес от предявяване на настоящия иск, поради което и последният е допустим.

Съдът намира иска и за основателен, като съображенията на състава в тази насока са следните:

От събрания по делото доказателствен материал по недвусмислен начин се установи, че З. В. В. е била осиновена от Д.А.А. и Ж.Б.А. през 1958г., като за това е бил издаден надлежен акт на Поморийския народен съд, съобразно действащото законодателство в страната към онзи момент. Също така от представените по делото удостоверения на ОС Бургас е видно, че по иск на Д.А.А., с решение по гр.д. 1520/1970г. на ОС Бургас, осиновяването е било прекратено.

По делото следва да се има предвид, че към момента на допуснатото осиновяване нормативната уредба на този вид правоотношения е признавала само непълното осиновяване, като този правен институт е бил уреден в разпоредбите на чл. 81 от Закон за лицата и семейството, обнародван в д.в. бр. 90 от 09.11.1956 г. Впоследствие с бр. 50 на държавен вестник от 1961г. текстът на чл. 81 от ЗЛС е придобил следния смисъл: Между осиновителя и неговите роднини, от една страна, и осиновения и неговите низходящи, от друга, възникват права и задължения, каквито съществуват между роднини по произход. Правата и задълженията между осиновения и неговите низходящи, от една страна, и роднините им по произход, от друга, се прекратяват, освен когато родителят на осиновения е съпруг на осиновителя. Тази разпоредба не отменя забраните по ал. 1, букви "а" и "б" и ал. 2 на чл. 23. При това положение следва да се приеме, че осиновяването според българското законодателство към онзи момент вече е било само пълно.

Едва с обнародване на Семейния кодекс от 1968г. (отменен) законодателят е предвидил действието и на двата вида осиновяване – пълно и непълно, като предпоставките за възникване на същите са изрично предвидени в чл. 54 за пълното осиновяване и чл. 55 за непълното. В чл. 105 от СК от 1968г. (отм.) е предвидено, че за заварените осиновявания се прилагат правилата относно осиновяването по чл. 54 от закона, респективно заверените осиновявания следва да се приемат като пълни, освен ако осиновителят, осиновеният и родителите на последния постигнат съгласие за това и направят искане пред съда, който е допуснал осиновяването, в

едногодишен срок от влизане на кодекса в сила.

По делото липсва спор между страните, че осиновителите, осиновената и нейните родители не са постигнали съгласие и не са направили искане пред Несебърския народен съд, осиновяването да се счита за непълно.

Предвид горното съдът намира, че допуснатото осиновяване на З. В. М. от Д.А.А. и Ж.Б.А. през 1958г. е било пълно осиновяване, поради което и между осиновителите и техните роднини, от една страна, и осиновената и нейните низходящи, от друга, са възникнали права и задължения, каквито съществуват между роднини по произход, а правата и задълженията между осиновената и нейните низходящи, от една страна, и роднините им по произход, от друга, са се прекратили.

Основния спорен между страните въпрос по делото се заключава в това дали с Решението по гр.д. 1520/1970г. осиновяването на З. В. М. е било прекратено само по отношение на осиновителя Д.А.А. или същото касае и осиновителката Ж.Б.А..

Съдът не споделя подробно изложените съображения от ответната страна, че прекратяването на осиновяването е породило действие и по отношение на Ж.А., тъй като между осиновената и осиновителите е налице едно единствено осиновително правоотношение, като на страната на осиновителя стоят две лица.

В цитираното от процесуалния представител на ответницата Решение №136/12.03.2009г. на ВКС действително е застъпено становището, че осиновителното правоотношение е едно, но следва да се държи сметка, че съдебният акт касае **непълно осиновяване**, което е довело до настъпване на наследствени правоотношения в следствие смъртта на един от двамата осиновители, **преди трансформиране на осиновяването в пълно**. Поради това и върховният съд в цитираното решение е приел, че след смъртта на майката осиновител през 1950г., непълното осиновяване е породило действие, респективно към момента на уреждане на института на пълното осиновяване, процесното такова вече не може да породи ново и различно действие, тъй като неговите правни последици вече са били настъпили.

На следващо място съдът намира, че допуснатото осиновяване има самостоятелно действие по отношение на всяко от далите съгласие за осиновяването лица, изброени в чл. 51 от СК от 1968г. (отм.), като прекратяването на същото има действие само по отношение на страните в съдебното производство. Аргумент в тази насока е нормата на чл. 50, ал. 2 от СК от 1968г. (отм.), която предвижда, че забраната едно лице да бъде осиновено втори път не се прилага по отношение на съпруга на осиновителя. Анализът на тази правно норма сочи на извода, че едно лице може да бъде осиновено както само от единия съпруг, така и от двамата, като това може да стане едновременно, в едно общо производство (каквото е процесното), а може да стане и последователно, след като вече единият съпруг е осиновил осиновения. До такова последващо осиновяване може да се стигне поради

смърт на единия от съпрузите осиновители и сключване на брак с друго лице, поради осиновяването от само един осиновител и др.

В тази връзка не би могло да се приеме, че щом законът допуска двама съпрузи да осиновяват едно лице в отделни производства (а не заедно и едновременно), то същото не важи и за прекратяването на осиновяването, а напротив, щом единият съпруг е поискал прекратяване, то прекратяването прекъсва цялото осиновително правоотношение и осиновеният лице губи връзка и с двамата осиновители. При това положение би се стигнало до възможността всеки от съпрузите да предяви иск за прекратяване на осиновяването без другият съпруг-осиновител да знае за това, като по този начин при уважаване на иска ще се прекрати осиновителното правоотношение и между осиновения и незнаещия за процеса осиновител.

Такова разбиране не намира опора в житейската логика на обществените отношения, нито в разпоредбите на закона, съдебната практика и правната доктрина. Нещо повече, същото би довело до разпореждане с чужди лични права пред съд, което е недопустимо, освен в изрично предвидените от закона случаи.

Обективно погледнато е напълно възможно двамата съпрузи осиновители да се разведат, да са във фактическа раздяла и ли просто да не поддържат комуникация помежду си, поради което е трудно мислимо единият да предяви иск за прекратяване на осиновяването и решението да породи конститутивното си действие и по отношение на другия осиновител и съпруг. Законът не само не предвижда такава възможност, но и дори изрично защитава личните права на лицата, чрез забраната за постановяване на неприсъствени решение по дела за гражданско състояние. Производството по допускане и прекратяване на осиновяването е именно такава, поради което и нормата на чл. 334 от ГПК намира приложения.

Друг аргумент в насока на това, че прекратяването на осиновяването по искане на единия от осиновителите съпрузи не прекратява правоотношение и по отношение на другия, е фактът, че иск за прекратяване на осиновяването може да бъде предявен както от осиновителя, така и от осиновения. Последният, ако е малолетен или поставен под запрещение, може да бъде представляван в процеса от другия осиновител, в качеството негов родител и законен представител. Ако поддържаната от ответната страна теза беше и нормативно възприета и застъпена в правната теория и съдебната практика, то така посоченото представителство не би било възможно, защото щеше да е налице противоречие в интересите на представлявания и представителя. Налице са множество съдебни производства, при които след пълното осиновяване двамата осиновители – съпрузи са се развели, след което между единия от тях и осиновения е водено производство по прекратяване на осиновяването, като другият осиновител е представлявал осиновения като негов родител и законен представител. Такъв например е случаят в постановеното **Решение № 99 от 11.11.2019 г. на БАпС по в. гр. д. №**

315/2019 г., при което съпругът осиновител е поискал прекратяване на осиновителното правоотношение, като съдът е приел, че в този случай, доколкото искът е предявен само от бащата осиновител, то в акта за раждане на осиновеното дете следва да се отрази неговия произход само от майката осиновител и нейните имена следва да се отразят бащино и фамилно име.

Всичко гореизложено мотивира съда да приеме, че установеното прекратяване на осиновявателното правоотношение между Д.А.А. и З. В. М. (вече В.) не е породило действие и по отношение на осиновителката Ж.А..

Както вече беше посочено по-горе, съдът прие, че процесното осиновяване, извършено през 1958г. е преобразувано в пълно такова, поради което и отношенията между осиновената и осиновителката следва да се приемат като такива, каквито са налице между рождени родител и дете, а отношенията между осиновената и нейните родители по произход прекратени. В тази връзка следва се приеме, че ответницата не е наследник на починалата М.Б. В. – нейна рождена майка, а е наследник на Ж.А.. Респективно съдът намира, че ответницата не е наследник и на К. А. В. – съпруг на М.Б. В., както и на сина на К. В. – А.К. В..

Във връзка с направеното оспорване истинността на удостоверенията за наследници и личните регистрационни картони на М. В. и З. М., съдът намира, че същите не отразяват действителното правно положение и установените по делото факти и обстоятелства, поради което и същите не следва да се ценят като установяващи обстоятелството, че осиновяването е прекратено и по отношение на осиновителката Ж.А..

Воден от горното съдът намира, че предявеният иск е основателен, поради което и същият следва да бъде уважен.

По разноските:

При този изход от спора по делото в полза на ищеца следва да бъдат присъдени сторените по делото разноски. Същият е представил списък на разноските по чл. 80 от ГПК, съгласно който претендира 1800 лв. адвокатско възнаграждение и 50 лв. държавна такса. В проведеното по делото съдебно заседание процесуалният представител на ответника изрично е посочил, че не възразява срещу така претендираните от ищеца разноски, поради което и същите следва да бъдат присъдени в цялост.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между ищеца А. А. А. с ЕГН ***** и ответника З. В. В. с ЕГН *****, че **З. В. В. с ЕГН *******, гр. *** **не е наследник на М.Б. В.**, ЕГН *****, починала на 30.07.2007г., **на К. А. В.**, ЕГН *****, бивш жител на гр. Несебър, починал на 03.09.1987г. и **на В.К. А.**, ЕГН *****, починал на

07.02.2022г., на основание чл. 124 от ГПК.

ОСЪЖДА З. В. В. с ЕГН *****, гр. **, да заплати на А. А. А. с ЕГН *****, гр. **, сумата от 1 850 лв. /хиляда осемстотин и петдесет лева/, представляваща сторените в настоящото производство съдебно деловодни разноси, от които 50 лв. за заплатена държавна такса и 1800 лв. за адвокатско възнаграждение, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК.

Решението подлежи на обжалване пред Бургаски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Несебър: _____